

## ŠTA JE ZAVISAN RAD?

Da li ste preduzetnik? Da li znate da i preduzetnik može da radi nelegalno? Ako izvršavate rad:

- | sa pozicije podređenog u odnosu prema poslodavcu / poslovnom partneru,
- | lično za poslodavca / poslovog partnera,
- | na osnovu njegovih uputstava,
- | u njegovo ime,
- | u radno vreme određeno od strane poslodavca / poslovog partnera,

izvršavate zavisan rad. Zavisani rad se ne može izvršavati u ugovornom građansko-pravnom odnosu ili u ugovornom trgovinsko-pravnom odnosu.



**NE DOZVOLITE DA VAS  
NATERAJU DA UGOVOR  
O RADU ZAMENITE ZA  
PREDUZETNIŠTVO,  
NE KOCKAJTE SE SA  
SIGURNOŠĆU RADNOG  
ODNOSA!**

## KOME UGOVOR O RADU NIJE POTREBAN?

Legalno možete biti zaposleni bez ugovora o radu ili sporazuma o radu samo u slučaju ako pomažete licu koje je samozaposleno lice i koje je vaš rođak u direktnoj liniji, brat, sestra ili supružnik, ako ste:

- | penzijski osigurani,
- | primate dohodak,
- | učenik ili student do 26 godina starosti.

## NEMOJTE DA PLAĆATE KAZNE, RADITE LEGALNO!

Onaj ko izvršava nelegalan rad, pravi prekršaj za koji se može dobiti kazna

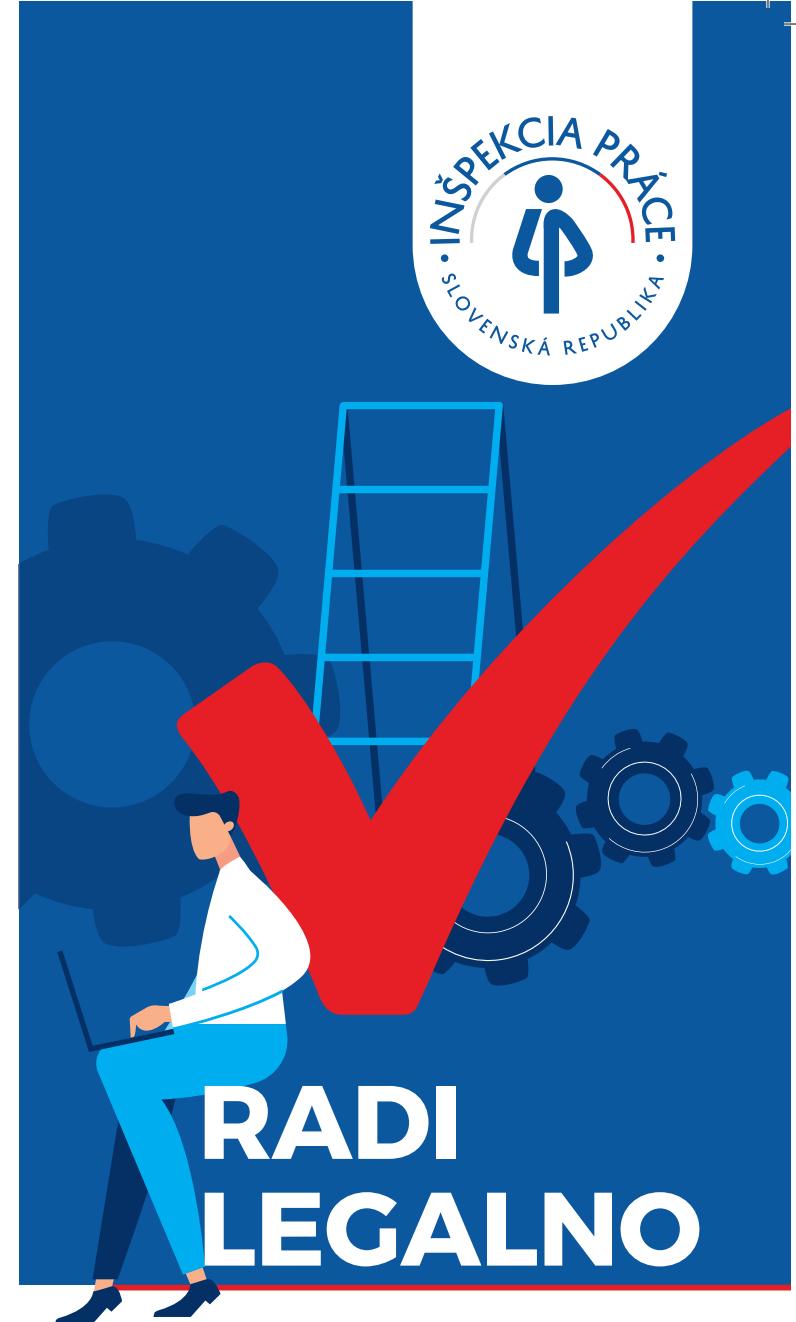
**u iznosu do  
331 evra**

Da li ste kandidat za zaposlenje? Da li znate da nacionalna služba za zapošljavanje, socijalna pitanja i porodicu briše kandidata za zaposlenje iz evidencije na dan utvrđivanja obavljanja nelegalnog rada? Ponovni upis u evidenciju je moguć najranije nakon isteka šest meseci od dana brišanja.

## PROVERITE DA LI STE LEGALNO ZAPOSLENI!

Ukoliko želite da budete sigurni da ste legalno zaposleni, prilikom izvršavanja zavisnog rada:

- | treba da potpišete ugovor o radu ili neki od sporazuma o radu koji se obavlja van radnog odnosa,
- | ako ste pripadnik treće zemlje, morate raspolažati odgovarajućom boravišnom dozvolom i radnom dozvolom,
- | proverite kod svog poslodavca da li ste prijavljeni/a na socijalno osiguranje i zdravstveno osiguranje,
- | ako ste kandidat za zaposlenje, obavestite nacionalnu službu za zapošljavanje, socijalna pitanja i porodicu o nastanku vašeg radno-pravnog odnosa.



**Nacionalni inspektorat za rad**  
[www.ip.gov.sk](http://www.ip.gov.sk)

## ZAPOSLENI STE? DA LI JE VAŠ RAD LEGALAN?

Raditi i koristiti pogodnosti rada je želja svakog radnog čoveka. Cilj ovog letka je da vam predstavi legalno zaposlenje i ukaže na pogodnosti legalnog zaposlenja.

### ŠTA JE LEGALNO ZAPOSLENJE?

zavisan rad koji fizičko lice izvršava za privredni subjekt na osnovu pisanih ugovora o radu ili jednog od sporazuma o radu koji se obavlja van radnog odnosa,

zavisan rad koji izvršava državljanin zemlje koja nije država članica Evropske unije, druga država ugovornica Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru ili Švajcarske Konfederacije, ili lice bez državljanstva (u daljem tekstu: „državljanin treće zemlje“) za privredni subjekt sa odgovarajućom boravišnom i radnom dozvolom.



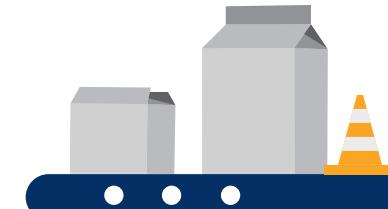
**AKO STE DRŽAVLJANIN TREĆE ZEMLJE,  
NE ZABORAVITE NA  
BORAVIŠNU DOZVOLU  
I RADNU DOZVOLU!**

### AKO STE LEGALNO ZAPOSLENO LICE, IMATE PRAVO NA:

- zaradu odgovarajuće pogodnosti na osnovu zarade u zakonom garantovanom iznosu za svaki odradeni sat,
- zakonom zagaranovano maksimalnu dužinu trajanja radnog vremena i minimalnu dužinu trajanja dnevnog i nedeljnog odmora,
- zdravstveno osiguranje,
- plaćeni godišnji odmor,
- plaćene prepreke u radu prilikom posete lekaru i prilikom praćenja člana porodice na pregled u zdravstvenoj ustanovi,
- obezbeđenje obroka sa doprinosom poslodavca za obroke,



**NEMOJTE DA ZABORAVITE DA  
PRE IZVRŠAVANJA RADA  
POTPIŠETE UGOVOR O RADU  
ILI SPORAZUM O RADU!**



obezbeđene uslove u pogledu bezbednosti i zaštite zdravlja na radu,

- odštetu u slučaju nastanka povrede na radu,
- doprinose poslodavca za dodatnu penzijsku štednju prilikom izvršavanja rizičnog rada,
- naknadu prihoda i bolovanja u slučaju privremene radne nesposobnosti,
- porodiljsku naknadu tokom korišćenja porodiljskog ili roditeljskog odsustva,
- naknadu za celodnevno negovanje bolesnog deteta,
- zakonsku zaštitu od samovoljnog otpuštanja sa posla ili od drugog samovoljnog postupka poslodavca,
- doprinos u slučaju nezaposlenosti prilikom gubljenja zaposlenja,
- dečiji dodatak,
- doprinose za penzijsko osiguranje nakon navršenih godina za penzijski staž, čija visina zavisi od dužine uplaćivanja u Socijalno osiguranje i od visine uplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje.



**AKO STE ZAPOSLENI NELEGALNO,  
U SLUČAJU POVREDE NA RADU,  
TO VAS MOŽE SKUPO KOŠTATI!**



**NEMOJTE BITI SAGLASNI SA  
ISPLAĆIVANJEM ZARADE NA  
RUKE BEZ OBRAČUNSKOG  
LISTA ZARADE, NEMOJTE TIME  
DA DOVODITE U PITANJE SVOJU  
SPOKOJNU BUDUĆNOST!**